

Брюксел, 14.3.2018г.
COM(2018) 250 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ И СЪВЕТА**

**Доклад за напредъка относно изпълнението на европейската програма за
миграцията**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Европейската програма за миграцията продължава да предоставя всеобхватна рамка за работата на ЕС в областта на миграцията. Предприемат се действия по всички основни направления на програмата, но миграционният натиск и предизвикателството, свързано с миграцията остават много високи, предвид геополитическата нестабилност и дългосрочните демографски и социално-икономически тенденции в съседните на Европа държави, както и отвъд тях.

В настоящия доклад се прави обзор на напредъка и развитията във всички работни направления, включително закрилата на децата¹, настъпили след последния доклад на Комисията от ноември 2017 г.² Също така в него се прави преглед на постигнатия напредък в съответствие с пътната карта на Комисията за постигането на споразумение до юни 2018 г. относно всеобхватния пакет от мерки относно миграцията, представен на срещата на лидерите на ЕС през декември 2017 г.³ С него се илюстрират всеобхватният характер на предприетата работа и необходимостта да се запази интензивността на усилията на ЕС във всички области.

Накрая, в настоящия доклад се посочват също конкретни ключови действия, които са необходими, за да се гарантира трайната ефективност на действията на ЕС, по-специално необходимостта от допълнителни съвместни финансови инвестиции от държавите членки и ЕС за подкрепа на действията на ЕС във връзка с външното измерение на миграцията.

2. СИТУАЦИЯ ПО ГЛАВНИТЕ МИГРАЦИОННИ МАРШРУТИ

През 2017 г. миграционната обстановка се стабилизира, но продължава да бъде предизвикателство. С почти 205 000 незаконни преминавания на границата през 2017 г. общият брой на пристигналите е с 28 % по-малко, отколкото през 2014 г. — годината преди кризата⁴. При все това ситуацията е несигурна и за да се поддържа на тенденцията на намаляване на броя на мигрантите, работата по всички миграционни маршрути продължава и през 2018 г. В същото време натискът върху националните системи за миграция остава на високо равнище, въпреки тенденцията за намаляване. През 2017 г. в ЕС бяха подадени 685 000 молби за убежище (намаление с 43 % спрямо 2016 г.), включително 160 000 от деца⁵, а държавите членки са издали почти един милион решения в областта на убежището⁶.

¹ COM(2017) 211 final от 12.04.2017 г. Комисията ще обновява редовно онлайн прегледа на напредъка по прилагането на действията, изложени в Съобщението относно закрилата на децата мигранти: https://ec.europa.eu/info/strategy/justice-and-fundamental-rights/rights-child/children-migration_en.

² COM(2017) 669 final от 15.11.2017 г.

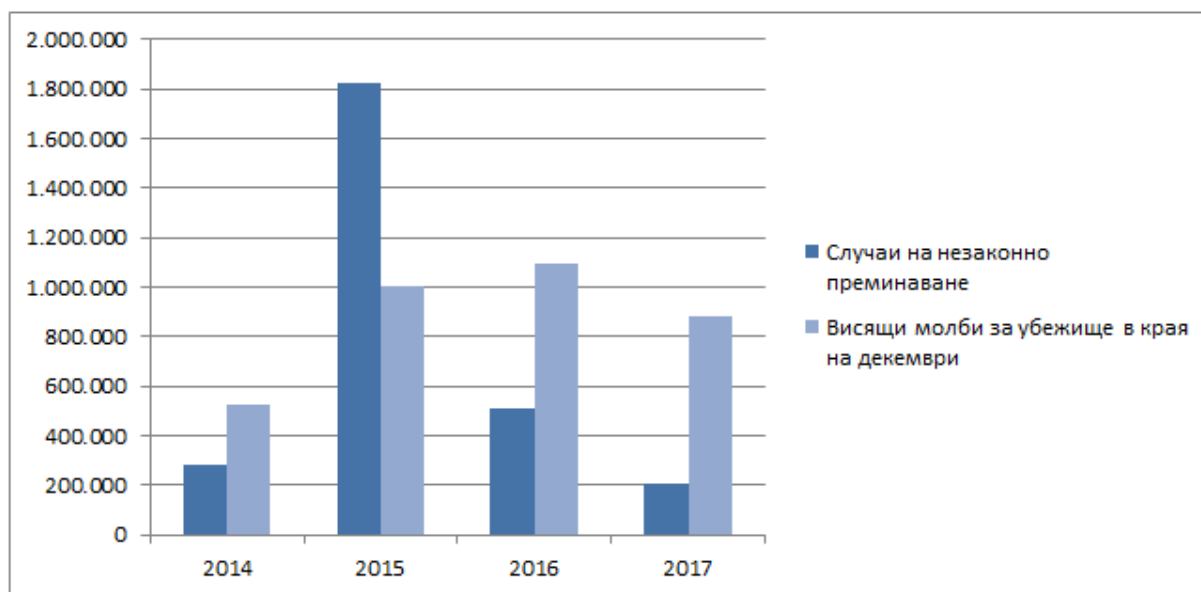
³ COM(2017) 820 final от 7.12.2017 г.

⁴ Данни от Европейската агенция за гранична и брегова охрана.

⁵ Данни от Фонда на ООН за децата (УНИЦЕФ).

⁶ Данни от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището.

Регистрирани случаи на незаконно преминаване на външната граница на ЕС и висящи молби за убежище в края на годината в ЕС-28 — 2014—2017 г.

Източник на данните: Европейската агенция за гранична и брегова охрана за регистрираните случаи на незаконно преминаване на външната граница на ЕС и Евростат за висящите молби за убежище. Забележка: Данните за висящи молби за убежище през 2017 г. изключват Испания и Кипър, за които липсват данни.

Маршрут през Източното Средиземноморие

По маршрута през Източното Средиземноморие миграционните движения продължават да следват тенденцията, която се наложи след изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г. За цялата 2017 г. по маршрута през Източното Средиземноморие са пристигнали 42 319 мигранти, в сравнение с 182 227 през 2016 г.⁷ Що се отнася до 2018 г., до 6 март 2018 г. е имало 3 126 регистрирани пристигащи на **гръцките острови**, в сравнение с 2 689 за същия период през 2017 г.⁸ Налице е малка промяна в относителния дял на основните националности на мигранти по този маршрут. През 2017 г., трите основни националности бяха сирийци (40 %), иракчани (19 %) и афганистанци (11 %): към днешна дата през 2018 г. дяловете са леко променени, като сирийците представляват 32 %, иракчаните — 27 % и афганистанците — 13 %.

Въпреки че преминаванията от Турция към Италия, Кипър, България и Румъния напоследък са малко на брой, незаконните преминавания от Турция в **Гърция през сухопътната граница** са по-високи в сравнение с предходните години. Тези преминавания се увеличиха с почти 80 % през 2017 г. в сравнение с 2016 г., достигайки почти 5 500, а през 2018 до 4—5 март бяха регистрирани 838 случая, в сравнение с 291 за същия период на 2017 г. Следва да се отбележи, че най-голям дял от тези преминавания се полага на турските граждани, представляващи над 50 % от преминаванията през тази година.

Маршрут през Западните Балкани

Тенденцията на относителна стабилност по протежение на маршрута през Западните Балкани през 2017 г. продължава и през 2018 г. Засиленият граничен контрол и

⁷ Данни от Европейската агенция за гранична и брегова охрана.

⁸ Данни от гръцката полиция.

съгласуваното сътрудничество между държавите — членки на ЕС, агенциите на ЕС и държавите от Западните Балкани продължават да затрудняват незаконното транзитно преминаване по маршрута през Западните Балкани. Засиленият контрол по основните маршрути обаче може да насърчи развитието на нови маршрути или отклоняване на потока през други места. Те могат също да доведат до адаптиране на мрежите за контрабанда на хора през граница и използването на нови начини за действие — включително техники, които излагат мигрантите на по-голям риск, за да поддържат маржовете на печалба на контрабандистите. Тези констатации изискват постоянни усилия за проследяване на събитията и за сътрудничество, насочено срещу контрабандистите.

Повечето разкрити незаконни преминавания на външните граници на ЕС са били регистрирани по границите със Сърбия. Налице са също така признаци за развиването на вторични маршрути през Албания, Черна гора и Босна и Херцеговина към Хърватия и Словения. Непрекъснатият мониторинг също е от решаващо значение по отношение на нарасналия брой случаи на ирански граждани, опитващи се да влязат в ЕС през Западните Балкани. Увеличаването на броя на опитите, наблюдавано през последните месеци, съвпада с решението на Сърбия за премахване на визите за иранските граждани. Повечето опити за незаконно влизане в ЕС са отчетени при пътувания по въздух от Белград чрез използването на подправени или придобити чрез измама документи. На последно място, миграционните движения от Западните Балкани обратно към Гърция трябва да се следят отблизо, тъй като през 2017 г. бе отчетено значително нарастване на установените потоци от Албания към Гърция, макар и на ниско равнище като цяло.⁹

Маршрут през Централното Средиземноморие

Комисията постави силен акцент върху управлението на миграционните потоци по маршрута през Централното Средиземноморие, като се основава на рамката за партньорство в областта на миграцията¹⁰ и Декларацията от Малта¹¹. Независимо от това, по този маршрут продължават да преминават най-голям брой хора по море към Европа, въпреки значителното намаляване на броя потеглили от Либия от средата на юли 2017 г. насам. През 2017 г. 119 369 души са пристигнали в Италия по този маршрут, което представлява 34-процентно намаление в сравнение с 2016 г. До 6 март 2018 г. са били регистрирани 5 457 пристигащи, около 65 % по-малко от тези, регистрирани през същия период на 2017 г. Съставът на пристигащите мигранти по маршрута до момента през 2018 г. показва значителна промяна: основните държави на произход са Еритрея (24 %), Тунис (20 %) и Нигерия (6 %), в сравнение с Нигерия (15 %), Гвинея (8 %) и Кот д'Ивоар (8 %) през 2017 г.

Все още е налице значително увеличение на броя потеглящи от Тунис към Италия, като в периода от началото на 2018 г. досега приблизително 20 % от всички потеглящи (всички националности), са с произход от Тунис.

Тенденцията за намаление на смъртните случаи в морето през 2017 г. се потвърждава и през 2018 г. От 1 февруари 2016 г. насам при операциите на ЕС в подкрепа на

⁹ Увеличение с 25 % в периода между януари и ноември 2017 г. в сравнение със същия период на 2016 г. (източник: Европейска агенция за гранична и брегова охрана).

¹⁰ COM(2016) 385 final от 7.6.2016 г.

¹¹ <http://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2017/01/03-malta-declaration/>

италианската брегова охрана бяха спасени над 286 300 мигранти. Освен това по данни на Международната организация по миграцията либийската брегова охрана е спасила над 20 300 мигранти в либийски териториални води през 2017 г. и над 2 000 през януари 2018 г., подпомогната от връщането на плавателни средства от Италия след обучението, които са преминали членовете на екипажа. Но този маршрут продължава да бъде много опасен, особено поради факта, че контрабандистите адаптират своите операции по начини, които излагат мигрантите на по-голям риск. През 2017 г. се счита, че броят на загиналите и изчезналите лица в морето е бил 2 853, което е спад от 38 % спрямо 2016 г.¹² Издирвателни и спасителни операции се извършват и в пустинята на територията на Нигер: през 2017 г. над 2 000 мигранти са били изведени в безопасност, от които 1 100 посредством издирвателни и спасителни операции, извършени съвместно с Международната организация по миграция.

Маршрут през Западното Средиземноморие/Атлантическия океан

Броят на пристигащите по маршрута през Западното Средиземноморие/Атлантическия океан започна да нараства през юни 2017 г. и тази тенденция продължава. През 2017 година 28 349 мигранти са пристигнали в Испания по този маршрут, над два пъти повече в сравнение с 2016 г. В тази тенденция се включва и увеличаването на опитите за сухопътно преминаване към испанските автономни градове Сеута и Мелиля, пресичанията по море от Мароко и Алжир и преминаванията по въздух от летищата в Дакар и Казабланка. До 4 март общият брой на пристигащите в Испания (по маршрута през Западното Средиземноморие, по Атлантическия маршрут и посредством Сеута и Мелиля) е 3 804, което е с почти 17 % повече в сравнение със същия период през 2017 г. (3 260)¹³. Основните държави на произход на регистрираните незаконно преминаващи мигранти по този маршрут през 2018 г. са Гвинея (17 %), Мароко (17 %), Мали (15 %), Кот д'Ивоар (13 %) и Гамбия (7 %). Основните държави на произход за 2017 г. бяха Мароко (21 %); Алжир (18 %); Кот д'Ивоар (14 %), Гвинея (13 %) и Гамбия (11 %).

3. ПОДКРЕПА НА ЕС ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА МИГРАЦИЯТА

Маршрут през Източното Средиземноморие — подкрепа за Гърция и България

Ключов елемент в подкрепата на ЕС за държавите членки остава подходът на „горещите точки“. Въпреки постигнатия напредък по отношение на подобряването на условията в съществуващия капацитет за прием, местата в приемните центрове в горещите точки в Гърция остават недостатъчни. На 8 март на островите се намираха 12 926 мигранти (от които 10 020 в „горещите точки“), което е значително над официалния брой налични места (под 8 000). Бяха положени усилия за увеличаване на капацитета и гарантиране, че съоръженията са подходящо оборудвани за зимата. В Мориа бяха инсталирани 60 нови жилищни единици, които предоставят допълнителен капацитет от 700 места. Наблюдава се подобрение на условията в Кос и Лерос. Въпреки това основен проблем продължава да бъде предоставянето от страна на местните органи на обекти, осигуряващи капацитет за допълнителен прием и капацитет за настаняване преди извеждане от територията. Гръцките органи също следва да намерят

¹² Източник: МОМ, проект „Missing migrants“ (<https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>).

¹³ Данни от Европейската агенция за гранична и брегова охрана. Данните за януари и февруари 2018 г. обхващат пристигащите по маршрута през Западното Средиземноморие по море и Атлантическия маршрут.

незабавно решение на проблема с осигуряването на устен превод на островите в рамките на националната програма.

В по-общ план съществува постоянна липса на подходящи приемни центрове за непридружени ненавършили пълнолетие лица на островите и на континента. Гръцките органи следва да ускорят процеса за създаване, с финансовата подкрепа на ЕС, на 2 000 допълнителни места за прием на непридружени ненавършили пълнолетие лица в Гърция. Бяха създадени екипи за закрила на детето, които в момента се обучават във всички „горещи точки“ в Гърция: това е част от усилията в широк план да се приоритизират нуждите на децата мигранти в съответствие със съобщението на Комисията от април 2017 г.

Всички тези действия изискват постоянно наблюдение от страна на гръцките органи, за да се постигнат осезаеми и трайни резултати.

Към 7 март 2018 г. 21 847 лица са били **преместени** от Гърция, включително 513 непридружени малолетни и непълнолетни лица. В Гърция все още има 149 кандидати, одобрени за преместване, на които все още предстои да бъдат преместени, включително 32 непридружени малолетни и непълнолетни лица¹⁴.

ЕС продължава да предоставя значителна **финансова подкрепа на Гърция** за справяне с предизвикателствата, свързани с миграцията. От началото на 2015 г. Комисията е предоставила 393 милиона евро като спешна помощ, в допълнение към сумата от 561 милиона евро, налична в рамките на националните програми за периода 2014—2020 г. В допълнение, по Инструмента за спешна подкрепа¹⁵ до момента са предоставени над 440 милиона евро за периода 2016—2017 г., а за 2018 г. са на разположение допълнителни 198 милиона евро. Във финансов план за 2018 г., разработен през декември 2017 г., бяха определени основните нужди и той ще бъде ключов инструмент за постепенното преминаване от спешното подпомагане към средствата, отпуснати по линия на националните програми за Гърция.

Принос на ЕС в размер на 24 милиона евро за Програмата за подпомагане на доброволното връщане и реинтеграцията, изпълнявана от Международна организация по миграция, помогна на 5 656 мигранти да се завърнат в своята държава по произход през 2017 г., включително на 1 683 мигранти от островите. През 2018 г. до 1 март, програмата е помогнала на 760 мигранти да се завърнат по домовете си, в това число на 242 мигранти от островите. Работейки с Агенцията на ООН за бежанците, ЕС също така финансира мащабна програма за увеличаване на капацитета за прием на континента чрез схема за жилища под наем, която има за цел осигуряването на подслон на максимум 25 000 души до средата на 2018 г. в континенталната част на страната, в допълнение към 2 000-те свободни места по схемата за жилища под наем на островите. Този процес на практика бе така модулиран по размер, че да покрие потребностите в процеса на тяхното възникване.

Друга важна част от подкрепата на ЕС за Гърция е работата на **агенциите на ЕС**. Екипи в рамките на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището

¹⁴ Тези лица ще бъдат преместени предимно в Ирландия (131) и Германия (18). Освен това има още 20 кандидати, за които гръцките органи все още чакат отговор от Германия.

¹⁵ Създаден с Регламент (ЕС) 2016/369 на Съвета от 15 март 2016 г. относно предоставянето на спешна подкрепа в рамките на Съюза.

подпомагат гръцките органи при идентифицирането и регистрацията на потенциалните кандидати за международна закрила и предоставят ключова информация на мигрантите. Нейни експерти също така дават съвети за установяване на гражданството на мигрантите и допринасят за откриване на евентуални измами с документи. Екип от 14 експерти предоставя също специфична подкрепа на гръцкия апелативен орган в областта на убежището, насочена към намаляване на натрупаните висящи дела и повишаване на ефективността на процеса на вземане на решения. Особен акцент за 2018 г. ще бъде оказването на подкрепа за гръцките органи при разработването и прилагането на система за наблюдение на приема. Към 7 март Службата е командировала в Гърция общо 72 национални експерти, подкрепяни от 76 души временен персонал и 84 устни преводачи.

Към 5 март 2018 г. Европейската агенция за гранична и брегова охрана е разположила 801 експерти по морските и сухопътните граници на Гърция. Те подкрепят органите в прилагането на подхода на „горещите точки“, включително по установяването на самоличността, регистрирането и снемането на пръстови отпечатъци на мигрантите, ефективния контрол на външните граници, справянето с вторичните движения и улесняването на връщанията. Агенцията също така финансира разполагането на 280 гръцки полицаи. От септември 2016 г. насам няколко групи експерти от Европол са изпратени в Гърция за извършването на вторични проверки за сигурност. Към 5 март 2018 г. общо 19 командировани служители на Европол и 2 служители на Европол са изпратени на пет места в Гърция. Оценка на Европол относно концепцията на командированите служители¹⁶ от края на 2017 г. заключи, че *„присъствието на командировани служители на Европол на място [...] е необходимо, за да може ефективно да се извършват вторични проверки за сигурност“*. В оценката също така бяха включени редица препоръки за по-нататъшно подобряване на ефикасността на схемата и за достигане на пълния ѝ потенциал.

Наред с това ЕС предоставя значителна финансова помощ на **България** в областта на миграцията и управлението на границите. Средствата за България по националните програми възлизат на 97,1 милиона евро, като допълнителни 10,5 милиона евро от инструмента за финансово подпомагане за външните граници ще бъдат разпределени след междинния преглед. Тези суми бяха допълнени от още 172 милиона евро спешно подпомагане от началото на 2015 г. досега. Напредъкът по изпълнението на националните програми е задоволителен, въпреки че усвояването на спешното подпомагане може да се ускори. Поради пропуски в предоставянето на експерти от държавите членки, разполагането на служители на Европейската агенция за гранична и брегова охрана е под необходимото — за периода до 28 март 2018 г. недостигът възлиза на 42 експерти.

Изявлението на ЕС и Турция

Изпълнението на изявлението на ЕС и Турция продължава да дава конкретни резултати за намаляване на незаконните и опасните преминавания и спасяването на човешки животи в Егейско море, включително чрез презаселването на сирийци, нуждаещи се от международна закрила. Турската брегова охрана продължи своите дейности по

¹⁶ Оценката на Европол относно концепцията на командированите служители, обхващаща разпределението на служители в Гърция и Италия, бе извършена от екип представители на Европол, Комисията и няколко държави членки (Гърция и Италия по подразбиране, както и България, Франция, Германия, Полша и Нидерландия). На 13 декември 2017 г. управителният съвет на Европол одобри окончателния доклад за оценка и се съгласи Европол да изготви план за действие в отговор на предложените в този доклад препоръки.

патрулиране. Броят на загиналите в морето намаля значително, като 62 души загинаха през 2017 г. в сравнение с 434 през 2016 г.¹⁷

Чрез **Механизма за бежанците в Турция**, изпълнението на изявлението на ЕС и Турция предостави също така практическа подкрепа на сирийските бежанци и приемните общности в Турция. Механизмът се оказа един най-бързите и ефективни средства на ЕС за оказване на подкрепа. Изготвянето и изпълнението на проектите се осъществи в тясно сътрудничество с турските органи¹⁸. Механизмът, разполагащ със средства на стойност 3 милиарда евро, започна работа в рекордно кратък срок и средствата бяха напълно договорени до края на 2017 г. — изпълнението е в ход по отношение на всички 72 проекта¹⁹. Над 1,85 милиарда евро вече са изплатени. Големият успех на Механизма за бежанците в Турция, като част от общия подход на стратегията на ЕС и Турция и в предоставянето на решаваща подкрепа на бежанците на място, е добро отражение на партньорството между ЕС, държавите членки и Турция.

Механизмът предоставя пари в брой всеки месец на почти 1,2 милион от най-уязвимите бежанци в рамките на Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства. Оказал е също финансова подкрепа за обучение по турски език на 312 000 деца и за учебни материали за 500 000 ученици. С финансирането бяха предоставени първични здравни консултации на близо 764 000 бежанци и ваксинация на над 217 000 сирийски бежанци деца (вж. приложение 2)²⁰.

Съвместното финансиране между ЕС и държавите членки даде възможност за партньорски подход в управлението на Механизма. В неговата основа е комитет, в който всички държави членки участват във вземането на решения, а Турция участва със съвещателна функция. Това се оказа много ефективно и не би било възможно, ако финансирането бе изцяло на ЕС. В Изявлението на ЕС и Турция се посочва, че „при почти пълното изчерпване на тези средства“ ЕС ще „мобилизира допълнително финансиране.... от още 3 милиарда евро до края на 2018 г.“²¹. Продължаването на тази съществена дейност означава, че сега ЕС следва да пристъпи към следващия транш в размер на 3 милиарда евро. Комисията приема днес решение с тази цел²². Необходимостта от финансиране на други дейности от бюджета на ЕС — най-спешни от които са други свързани с миграцията нужди, изложени в настоящия доклад — означава, че максималният принос от бюджета на ЕС е 1 милиард евро и че останалите 2 милиарда евро следва да продължат да бъдат финансирани от държавите членки на същото основание както първия транш. За да се избегнат пропуски във финансирането на Механизма, първите договори за финансиране от следващия транш ще трябва да бъде подписани през лятото на 2018 г.

Друга ключова дейност на Комисията и агенциите на ЕС е работата в подкрепа на гръцката Служба по въпросите на убежището и апелативните комитети за ускоряване на разглеждането на молбите за убежище, което ще даде възможност за по-бърз темп на

¹⁷ Източник: MOM, проект „Missing migrants“ (<https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>).

¹⁸ Подробна информация се съдържа в онлайн таблицата с проекти https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/facility_table.pdf.

¹⁹ Един от проектите все още трябва да бъде приподписан.

²⁰ COM(2018) 91/3 final от 14.3.2018 г.

²¹ <http://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2016/02/03/refugee-facility-for-turkey/>

²² C(2018) 1500 от 14.3.2018 г.

връщанията в Турция по линия на изявлението²³. Това доведе до подобрения, включително значително намаляване на висящите дела на първа инстанция на повечето острови и намаляването на средния срок за обработка на молбите за убежище на първа инстанция на около два месеца. Въпреки това много от недостатъците, установени в предишните доклади, продължават да са налице²⁴.

Ускоряването на процедурите за предоставяне на убежище е необходимо условие за ускоряването на темпа на връщанията в Турция. От март 2016 г. насам са били регистрирани 2 164 връщания,²⁵ като от тях само 563 до 9 март 2018 г. са били резултат от отрицателно съдебно решение на втора инстанция по молбата за убежище. Очакваше се, че дългоочакваното решение на Държавния съвет ще даде по-голяма правна сигурност на работата на апелативните комитети, но ефикасността на производствата се увеличи незначително след решението. Гръцкото правителство работи по преразглеждане на съответното законодателство в областта на убежището в Гърция, като се обмислят промени, които биха допринесли за намаляване на забавянията, привеждане в съответствие с изискванията на правото на ЕС на прилагането на суспензивното действие на обжалването и по-строги крайни срокове за завеждане на дело пред Върховния административен съд и за разглеждане на последващи жалби. Следващият етап е измененията да бъдат внесени в гръцкия парламент.

Продължаващите пристигания на егейските острови и бавният темп на връщанията са източник на постоянен натиск върху капацитета за прием на „горещите точки“. Гръцките власти реагираха чрез извършване на прехвърляния на уязвими лица, търсещи убежище, към континенталната част. Постигнато бе съгласие за по-строг подход по отношение на идентифицирането на уязвими лица, търсещи убежище, за да се осигури продължаването на ефективното прилагане на изявлението на ЕС и Турция; използва се образец за подобряване на последователността в определението за уязвимост и се подготвя оперативен наръчник по въпроса.

Презаселването от Турция по силата на изявлението на ЕС и Турция продължава, макар и с по-бавни темпове отколкото през периода май — октомври 2017 г., когато бяха презаселени рекорден брой сирийци. Докато през 2017 г. 16 държави членки допринесоха за презаселванията от Турция по изявлението, през тази година само няколко държави членки са участвали в процеса. От съществено значение е да се поддържа постоянен темп на презаселване и държавите членки да продължават да участват в схемата. От доклада за напредъка през ноември досега са били презаселени 1 122 души, с което общият брой от приемането на изявлението достигна 12 476 души²⁶. Следва да се активира **доброволната схема с Турция за хуманитарно приемане**, чиито стандартни оперативни процедури държавите членки приеха през декември 2017 г. Всички елементи и условия за активиране вече са налице, както е посочено в изявлението на ЕС и Турция. Това ще осигури продължаване на презаселванията и ще предостави безопасна и законна алтернатива на незаконната миграция в ЕС.

²³ Към EASO са разпределени 57 национални експерти от държавите членки, които подкрепят изпълнението на изявлението на ЕС и Турция в Гърция.

²⁴ Вж. COM(2017) 470 final от 6.9.2017 г. и COM (2017) 669 final от 16.11.2017 г.

²⁵ От 20 март 2016 г. е имало 1 563 връщания в Турция, съгласно изявлението на ЕС и Турция, и 601 връщания по двустранния протокол за прием между Гърция и Турция.

²⁶ До момента 16 държави — членки на ЕС, са презаселили сирийски бежанци от Турция, а именно Австрия, Белгия, Хърватия, Естония, Финландия, Франция, Германия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Португалия, Испания и Швеция.

По отношение на прилагането на **пътната карта за либерализиране на визовия режим** в началото на февруари Турция представи на Европейската комисия работен план, в който очертава начините, по които планира да изпълни седемте неизпълнени целеви условия за либерализиране на визовия режим²⁷. Комисията е в процес на извършване на оценка на турските предложения, след което ще последват допълнителни консултации с турските партньори.

Съществено допълнение към работата на ЕС с Турция е да се продължи разглеждането на положението в **Сирия и други съседни държави**, които са изправени пред огромното предизвикателство да помагат на голям брой бежанци. По време на Конференцията за Сирия, чиито домакини ще бъдат ЕС и ООН на 24—25 април 2018 г., намерението на ЕС е да повтори своето предишно постижение — през април 2017 г. ЕС се съгласи да предостави **560 милиона евро** от бюджета за 2018 г. за нуждите от помощ и закрила. Йордания и Ливан продължават да подпомагат поминъка на бежанците заедно с техните приемащи общности и са предприели важни стъпки за отваряне на образованието за всички деца бежанци. Подкрепата на ЕС за Ливан (334 милиона евро, от които 247 милиона са договорени) и Йордания (228 милиона евро, от които 126 милиона са договорени) ще продължи, като се даде приоритет на действията за предоставяне на закрила и помощ на най-уязвимите.

Маршрут през Западните Балкани

Въпреки че незаконните преминавания на границата по този маршрут се стабилизираха на сравнително ниско равнище, остава значително ниво на контрабандната дейност. На 12 февруари 2018 г. беше парафирано споразумение между Европейската агенция за гранична и брегова охрана и Албания, даващо възможност на Агенцията да осигури помощ в областта на управлението на външните граници, както и бързо да разположи екипи на територията на Албания в случай на внезапна промяна на миграционните потоци. Понастоящем Комисията води преговори за такива споразумения със Сърбия и бившата югославска република Македония.

В допълнение към мерките в отговор на кризата с бежанците и мигрантите в Западните Балкани, финансирани от ЕС, Комисията продължава да подпомага сътрудничеството и обмена на информация, включително чрез видеоконференции на всеки две седмици между държавите по маршрута, и осигурява значителна подкрепа за подобряване на управлението на миграцията в региона. Този ангажимент бе подчертан в наскоро приетата стратегия „Надеждна перспектива за разширяване и засилен ангажимент на ЕС за Западните Балкани“²⁸. За периода 1 януари — 7 март 2018 г. посредством Международната организация по миграция бяха извършени 53 асистиран доброволни връщания от Сърбия, 16 от Босна и Херцеговина и 8 от Черна гора. Европейският център за борба с контрабандата на мигранти в Европол продължава да подкрепя разследванията на държавите членки. През 2017 г. бяха проведени акции в продължение на 4 дни, което доведе до задържането на 64 лица в Западните Балкани. Евроюст подкрепя разследванията и повдигането и поддържането на обвинения, и предоставя практически съвети на работещите в тази сфера посредством тематичната група за незаконна контрабанда на имигранти.

²⁷ COM(2017) 470 final от 6.9.2017 г.

²⁸ COM(2018) 65 final от 6.2.2018 г.

Следващи стъпки:

- Гръцките органи следва да ускорят изпълнението на връщанията в Турция по линия на изявлението, най-вече чрез изменения на гръцкото законодателство и финализиране на споразуменията с Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, които да позволят ефективно опериране в Гърция, и допълнително подпомагане на апелативните комитети;
- Гръцките органи на всички равнища следва да работят заедно, за да се гарантира на повишаване на капацитета и подобряване на условията за прием в „горещите точки“;
- Държавите членки следва да гарантират достатъчна експертна подкрепа за дейността на агенциите на ЕС в Гърция и България;
- Засегнатите държави членки следва да отговорят на всички висящи искания, подадени от Гърция, и да преместят ефективно всички останали кандидати, отговарящи на условията;
- Споразуменията между Европейската агенция за гранична и брегова охрана и държавите извън ЕС в Западните Балкани следва да се сключат без излишно забавяне;
- Тъй като са изпълнени всички предварителни условия, доброволната схема за хуманитарно приемане следва да бъде активирана с цел презаселване на бежанци от Турция;
- Вторият транш по Механизма за бежанците в Турция следва да бъде мобилизиран с допълнителен бюджет от 3 милиарда евро, като ЕС и държавите членки следва да внесат своя принос на същата основа като първия транш.

Маршрут през Централното Средиземноморие

- Подкрепа за Италия

Подкрепата за прилагането на **подхода на „горещите точки“** (скрининг, установяване на самоличността, снемане на пръстови отпечатаци, регистрация, информация, информиране и насочване на мигрантите) продължава. Министерството на вътрешните работи на Италия възнамерява да открие три допълнителни „горещи точки“ през 2018 г. Като се има предвид нестабилността на миграционните потоци, от решаващо значение е Италия да открие тези допълнителни „горещи точки“ като част от план за действие при извънредни ситуации при настъпване на летния сезон.

Агенциите на ЕС продължават да предоставят значителна подкрепа. Европейската служба за подкрепа в областта на убежището понастоящем е командировала 40 експерти в Италия, подкрепени от 51 души временен персонал и 100 културни медиатори, като така спомага за ускоряването на официалното регистриране на молбите за международна закрила в цялата страна и подпомага комисиите за предоставяне на убежище. Тя също оказва подкрепа на Италия в изпълнението на приетото неотдавна законодателство²⁹ за засилване на закрилата на деца мигранти. Експерти на Европейската агенция за гранична и брегова охрана (EASO) оказват подкрепа в процеса на предварително установяване на самоличността, оценка на

²⁹ По-конкретно Закон 47/2017 (т.нар. „Legge Zampa“), който влезе в сила от май 2017 г. за въвеждането на всеобхватни, мултидисциплинарни и неинвазивни процедури за определяне на възрастта, сравнително бързо разгръщане на система на доброволни представители (няколко хиляди граждани са записани през последните месеци и понастоящем италианските органи организират тяхното обучение с подкрепата на EASO), намали законовия срок за предоставяне на дългосрочно настаняване.

националността, скрининг, снемане на пръстовите отпечатыци и предоставяне на информация на пристигащите мигранти. В допълнение се провеждат практически обсъждания между експерти на агенциите, за да се гарантира създаването на по-силни връзки между решенията в областта на убежището и връщането. От февруари 2017 г. насам няколко групи експерти от Европол са изпратени в Италия за извършването на вторични проверки за сигурност. Към 5 март 2018 г. общо 16 командировани служители на Европол и 3 служители на Европол са разположени в пет места в Италия.

Към 7 март 2018 г. 11 999 лица са били **преместени** от Италия, включително 174 непридружени ненавършили пълнолетие лица. 224 кандидати (включително 48 непридружени ненавършили пълнолетие лица), които вече са одобрени за преместване, остават в Италия, в очакване да бъдат прехвърлени главно в Германия (137), Нидерландия (22), Португалия (19), Австрия (15) и Хърватия (14). Освен това Италия е изпратила още 709 искания за преместване (включително за 106 непридружени ненавършили пълнолетие лица), предимно в Германия (529), Франция (95), Нидерландия (46) и Португалия (29), на които все още не е получила отговор.

ЕС предоставя значителна **финансова помощ** на Италия в областта на миграцията и управлението на границите. След Плана за действие от 4 юли 2017 г.³⁰, непосредствената допълнителна финансова подкрепа в размер на 35 милиона евро за Италия за осъществяването на реформи е била надвишена и е предоставена спешна подкрепа в размера на 39,92 милиона евро в края на 2017 г. за засилване на капацитета в „горещите точки“ и другите места на слизване на сушата на мигранти. В резултат на това подкрепата на ЕС за Италия досега възлиза на общо 189 милиона евро. Тази спешна помощ допълва подкрепата на ЕС в рамките на националните програми на Италия в областта на миграцията и вътрешните работи, която е на стойност общо над 650 милиона евро³¹.

На 1 февруари 2018 г. Европейската агенция за гранична и брегова охрана започна нова операция, **съвместна операция Themis**, която замени съвместната операция Triton в Централното Средиземноморие, с оглед по-добро отразяване на променящите се модели на миграция и предотвратяването на трансграничната престъпност. Плавателни средства, участващи в съвместна операция Themis, ще продължат да спасяват човешки живот в Централното Средиземноморие. Те трябва, при поискване от отговорния център за координация на морските спасителни дейности, да оказват съдействие по време на всички инциденти, свързани с издирване и спасяване, независимо от зоната на операциите.

Следващи стъпки:

- Италия да открие три допълнителни „горещи точки“, както е планирано;
- Финализиране на следващия етап на спешно финансиране с италианските органи;
- Държави членки следва да отговорят на всички висящи искания, подадени от Италия, и да преместят бързо всички останали кандидати, отговарящи на условията, като се даде абсолютен приоритет на ненавършлиите пълнолетие лица;
- Италия да продължи с изпълнението на всички действия, посочени в плана за действие от 4 юли 2017 г.

³⁰ SEC(2017) 339 от 4.7.2017 г.

³¹ За периода 2014—2020 г. тя възлиза на 387,7 милиона евро по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“, включително 43,6 милиона евро за преместване/презаселване и 266 милиона евро по линия на фонд „Вътрешна сигурност“, от които 201,5 милиона евро за направление „Граници и визи“ и 64,5 милиона евро за „Полиция“.

- *Либия и регионът и държавите по протежение на маршрута*

ЕС отговори на ужасните условия, с които се сблъскват много мигранти в Либия, и на тежката контрабандната дейност с интензивна работа, за да се отговори на непосредствените нужди на мигрантите, да се стабилизира общностите, както и да се помогне на блокираните мигранти да се завърнат по домовете си или да намерят сигурен път към Европа, ако се нуждаят от закрила.

Броят на хората, на които се помага да напуснат Либия, се е увеличил значително след създаването на съвместната **работна група между Африканския съюз и Организацията на обединените нации**³², която реши да увеличи асистираните доброволни връщания от Либия (с помощта на Международната организация по миграция)³³ и да увеличи евакуациите посредством механизма за транзитно преминаване при кризисни ситуации със съдействието на Върховния комисариат за бежанците на ООН. Целите за допълнителни 15 000 асистирани доброволни връщания до февруари 2018 г.³⁴ и евакуацията на 1 300 души до началото на 2018 г. бяха изпълнени. Тези усилия ще продължат с оглед завършване на евакуацията на мигрантите и лицата, нуждаещи се от международна закрила, които в момента са в места за задържане, и за да се сложи край на лошите условия, в които те са държани.

Успехът на механизма за транзитно преминаване при кризисни ситуации зависи от двуетапен процес, на втория етап от който лицата, нуждаещи се от международна закрила, които са евакуирани от Либия, се презаселват от Нигер. Досега само 25 евакуирани лица са презаселени. Необходими са спешни усилия за презаселване от Нигер. Държавите членки следва да продължат да работят в тясно сътрудничество с Върховния комисариат на ООН за бежанците и да засилят изпълнението на поетите ангажименти, за да може да се евакуира от Либия и след това бързо да бъде извършено презаселване от Нигер. От своя страна е важно ВКБООН да направи всичко възможно, за да ускори темпа на препращане на искания за презаселване към държавите членки.

Работата на работната група беше подкрепена от съвместна мисия в Триполи през февруари, по време на която бяха разгледани проблеми, като например ограниченията по отношение на националността. С либийските власти бяха обсъдени въпроси като необходимостта от разрешаване на проблема с изтезанията и нечовешкото отношение в центровете за задържане, мерките за постепенно премахване на системата за произволно и систематично задържане на мигранти, както и мерките срещу контрабандата.

Извънредният доверителен фонд на ЕС за Африка продължава да играе решаваща роля в работата на ЕС. На 26 февруари бе постигнато съгласие за предприемане на по-нататъшни действия по доброволното връщане и евакуация с нова програма на стойност 115 милиона евро, която продължава подкрепата за ВКБООН и Международната организация по миграция. При все това, като се има предвид

³² Работната група бе създадена по време на петата среща на високо равнище между Африканския съюз и Европейския съюз (АС — ЕС), която се проведе на 29—30 ноември 2017 г. в Абиджан, Кот д'Ивоар.

³³ В контекста на Либия Международната организация по миграция (МОМ) използва понятието „подпомагане на доброволното хуманитарно връщане“ за обозначаване на асистираните доброволни връщания предвид тежкото положение на мигрантите, блокирани в Либия.

³⁴ За цялата 2017 г. са били извършени 19 370 асистирани доброволни връщания, от които 6 238 от началото на евакуационната фаза (т.е. 28 ноември до 31 декември 2017 г.).

настоящият темп на връщанията от Либия, наличните финансови средства ще могат да покрият усилията за реинтеграция само за няколко месеца. Освен това 90-те милиона евро по смесена миграционна програма означават, че тези организации могат да продължат да разширяват присъствието си в точките на слизване на сушата и в центровете за задържане, за да предоставят медицинска и пряка помощ за мигрантите и бежанците. В резултат на това 33 000 мигранти във и извън центровете за задържане са се възползвали от пряка помощ като одеяла, облекло и комплекти с хигиенни принадлежности. Освен това 10 000 мигранти са се възползвали от медицинска помощ. Помощ бе предоставена и на повече от 3 500 либийски разселени семейства. Лечебните заведения са получили медицинско оборудване³⁵, включително генератори и линейки³⁶. Също така се работи за подпомагане на местните земеделски стопани да запазят нивото на производство в засегнатите райони, както и за изграждане на капацитет за засилване на техническите им способности и за изграждането на устойчивост на общностите. Бе мобилизирано допълнително финансиране за програма на Извънредния доверителен фонд на ЕС за Африка и ВКБООН, насочена към подобряване на ситуацията с човешките права на мигрантите в Либия. Подготвят се и други програми. През декември 2017 г. бе сключен договор за програма на стойност 46,3 милиона евро за подпомагане на управлението на либийските граници, в партньорство между Комисията и Италия, по линия на Доверителния фонд на ЕС, която започва да се изпълнява. На 7 март бе постигнато съгласие за друга програма по Доверителния фонд на ЕС за подкрепа на либийските общини³⁷. Тази програма на стойност 50 милиона евро има за цел да подобри условията на живот на уязвимите групи от населението и приемните общности чрез подобряване на капацитета на либийските общини за предоставяне на основни услуги (здравеопазване, образование, водоснабдяване, канализация). Дейностите ще бъдат съобразени с нуждите на местните власти и в тясна координация с президентския съвет и правителството на национално съгласие. Програмата бе изготвена съвместно с Италия.

Приносът на държавите членки за компонента за Северна Африка от Доверителния фонд на ЕС бе от решаващо значение. След обсъждане в рамките на Европейския съвет държавите членки поеха ангажимент да осигурят допълнителни вноски в размер на 158,6 милиона евро за Доверителния фонд, главно за финансиране на този компонент. Тези вноски, заедно с допълнителни финансови средства, предоставени от бюджета на ЕС, позволиха продължаването на ключовите програми през първото тримесечие на 2018 г. Когато обаче проектите са изпълнени ефективно и достигнат своя първоначален капацитет, те ще трябва да бъдат удължени — това ще важи за области като асистираното доброволно връщане, закрилата, управлението на границите и подкрепа за общностите. Ето защо ще се изискват допълнителни ресурси, предимно от бюджетите на държавите членки, но също и от бюджета на ЕС: текущата поредица от проекти за 2018 г. и успешните съществуващи проекти, за които може да се очаква, че ще бъдат продължени през 2019 г., възлизат на 390 милиона евро и въпреки че за компонента остават около 165 милиона евро или вече са набелязани в бюджета на ЕС, или държавите членки са поели ангажимент за тях, ще продължава да има недостиг **на финансиране в размер на 225 милиона евро**. Трябва да се отбележи, че това обхваща работата, която е пряко свързана с Либия, но работата по другите два компонента, като

³⁵ MOM подкрепи създаването на три центъра за първична медицинска помощ в Саба (обслужващи 32 000 души) и един в Катрун (обслужващ 3 500 души).

³⁶ Програмата на ООН за развитие предостави линейки на общини Мурзук и Куфра и започна ремонтването на клиника в Бенгази.

³⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5144_en.htm

например по реинтеграцията, има голямо въздействие върху ефективността на дейността на ЕС в Либия.

Усилията на ЕС за подкрепа на двете **либийски брегови охрана** продължават. В рамките на операция Sophia по обучение за операции в морето и на брега досега са обучени около 201 служители на либийска национална брегова охрана, включително екипажите на 5 патрулни лодки. В ход е планиране за продължаване на компонента на обучението на брега през цялата 2018 г. и за засилване на наблюдението, като първото докладване приключи в началото на март 2018 г. В рамките на Средиземноморската мрежа Seahorse бе предоставено обучение по издирване и спасяване от Малта, а от Италия ще бъде осигурено допълнително обучение. Създаването на безопасна комуникационна мрежа в Средиземно море с цел обмен на информация относно незаконната миграция по море в момента навлиза в последния си етап и мрежата следва да започне да функционира през втората половина на 2018 г. ЕС също така подкрепя сътрудничеството между италианската брегова охрана и либийската брегова охрана, за да се оцени капацитетът в областта на издирвателните и спасителните операции и да се извърши проучване за осъществимост за създаването на либийски център за координация на морските спасителни дейности.

Продължава работата по подобряването на събирането на информация и обмена на информация между всички органи на ЕС. Създаден е пилотен проект, за да помогне на агенциите на ЕС и на персонала на операция Sophia на EUNAVFOR MED да работят пряко съвместно в рамките на звено за информация за престъпността, което ще оперира в рамките на операцията, с цел да се оптимизира използването на информацията, събрана чрез операция Sophia, за предотвратяването на престъпления, разследването и наказателното преследване, в съответствие със съответните законни правомощия. Мисията на ЕС за съдействие в областта на граничния контрол в Либия установи леко присъствие в Триполи с пет оперативни служители, работещи понастоящем на ротационен принцип. През 2017 г. мисията работеше все повече с либийските органи, включително като им помогна да разработят реформи на управлението на границите на Либия. Това присъствие ще бъде постепенно разширено, веднага щом го позволят условията на сигурност.

ЕС продължава да работи за приобщаващ **политически преход** в Либия в съответствие със заключенията на Съвета от юли 2017 г.³⁸.

- *Държави по маршрута*

Продължава работата с държавите на транзитно преминаване и държавите по произход по миграционните маршрути в Африка. През декември 2017 г. още 28 програми бяха одобрени в рамките на **Доверителния фонд на ЕС за Африка** на обща стойност 468,27 милиона евро. Работата включва проекти за укрепване на устойчивостта на уязвимите общности и за създаване на работни места — включително за младите хора и за приемащите общности — както и за борба с контрабандата на мигранти и трафика на хора. Последните програми, одобрени през февруари 2018 г., се насочват върху закрилата на мигрантите в Сахел, като подкрепят асистирания доброволни връщания от Либия, трайната реинтеграция на мигрантите, евакуацията и покрепата за презаселване, както и трайната реинтеграция на завърналите се мигранти в Етиопия.

³⁸ Заключения на Съвета относно Либия от 17.7.2017 г. (doc. 11155/17).

Продължаването на работата чрез Доверителния фонд на ЕС е от съществено значение. Доверителният фонд одобри общо 147 програми по трите си компонента (Сахел и езерото Чад, Африканския рог и Северна Африка) на обща стойност от над 2,5 милиарда евро, с подписани договори за малко над 1,5 милиарда евро. Въпреки че най-неотложният приоритет през 2017 г. беше компонентът за Северна Африка, продължаването на работата по останалите компоненти също е от решаващо значение за осъществяването на всеобхватна стратегия. Набелязаните бъдещи действия за **компонента за Сахел и езерото Чад** възлизат приблизително на около 775 милиона евро, като досега са обезпечени 201 милиона евро. Набелязаните бъдещи действия за **компонента за Африканския рог** са 904 милиона евро, набелязани по отношение на проектите, а 469 милиона евро³⁹ са налице по отношение на ресурсите. Това предполага наличието на комбиниран недостиг на финансиране за двата компонента в размер на около 1 милиард евро за 2018—2019 г. Набелязаните проекти се съсредоточават върху подкрепата за диалозите относно миграцията, достъпа до основни услуги, закрилата и нуждите на бежанците от дългосрочно развитие, предотвратяването на трафика на хора, контрабандата на мигранти, както и реинтеграцията на мигрантите след връщането им. Тези два компонента се основават на Европейския фонд за развитие и на бюджета на ЕС, но това показва също, че натискът върху свързаното с миграцията финансиране засяга различните компоненти на Доверителния фонд и че текущите налични средства и резерви на ЕС няма да бъдат достатъчни, за да отговорят на установените нужди.

Същевременно **Европейският план за външни инвестиции** и Европейският фонд за устойчиво развитие породиха много силен интерес от страна на партньорски финансови институции. Отговорът на първата покана по предложените инвестиционни програми в рамките на първите два инвестиционни прозореца „Устойчива енергия и свързаност“ и „Финансиране на микро-, малки и средни предприятия“ на Гаранционния фонд значително надмина очакванията. Стойността на получените предложения вече надвишава общия капацитет на Гаранционния фонд за всичките пет инвестиционни прозореца. Гаранционният фонд привлече интереса и на трети лица, като фондация „Бил и Мелинда Гейтс“, която наскоро обяви ангажимента си да допринесе с 50 милиона щатски долара. Все пак ще има необходимост от допълнителни вноски към гаранцията, за да се отговори на търсенето. Подкрепата на ЕС за смесено финансиране на операции през 2017 г., обхващащо области, като транспорта, енергетиката, околната среда, селското стопанство, развитието на градските райони и местните предприятия, следва да мобилизира общо близо 9,6 милиарда евро публични и частни инвестиции, включително 5,6 милиарда евро в 30 големи проекта в Африка на юг от Сахара. Последницата от това е, че ще трябва да се проучи въпроса за увеличаване на финансирането по линия на Плана за външни инвестиции: вноските на държавите членки за това финансиране ще бъдат от съществено значение, за да се отговори на нарастващото търсене.

От решаващо значение е финансирането да продължи да оказва въздействие по места. Например, подкрепата на ЕС за **Нигер** бе от основно значение за усилията на страната да намали броя на незаконните мигранти, преминаващи транзит през Агадес. Броят им намаля от 340 души средно на ден през 2016 г. до 40—50 на ден през 2017 г. Напълно функционира съвместният екип за разследване с цел укрепване на оперативния и

³⁹ Включително понастоящем наличните ресурси за компонента за Африканския рог от Доверителния фонд на ЕС за Африка, както и потенциалната отпусната сума от 146 милиона евро в контекста на междинния преглед за региона.

съдебния капацитет на полицията на Нигер. През 2017 г. това доведе до повдигането от Европейската прокуратура на 79 обвинения за престъпления, свързани с трафика на хора или контрабандата на мигранти. Това доведе и до разбиването на 7 национални и 12 международни престъпни мрежи и до изземването на 29 автомобила и 6 мотоциклета. Въвежда се подкрепа за възпроизвеждане на подобни форми на сътрудничество в областта на правоприлагането срещу контрабандата на мигранти между държавите — членки на ЕС, и органите на трети държави чрез специална покана за представяне на предложения за безвъзмездни средства, предназначени за региона на Северна Африка. Паралелно с това, като алтернативен на контрабандата източник на доходи, ЕС предоставя подпомагане на доходите на местните общности в северен Нигер. От ноември 2017 г. насам гражданската мисия по линия на общата политика за сигурност и отбрана „EUCAP Sahel Niger“ проведе редовни посещения на място в региона, за да картографира незаконните миграционни потоци, да анализира тенденциите и маршрутите, да извърши оценки на нуждите, да осъществи проекти и да предостави обучение и оборудване. Мисията беше укрепена, за да се укрепи дейността ѝ срещу контрабандата на мигранти и трафика на хора, наркотици и оръжия. Тази дейност ще бъде обобщена на министерска конференция, свикана на 16 март от правителството на Нигер, включваща държавите от Сахел, ЕС и няколко държави членки.

ЕС, Африканският съюз и групата на петте държави от Сахел (Г-5 от Сахел)⁴⁰ бяха домакини на международна конференция на високо равнище по въпросите на сигурността и развитието в **Сахел** на 23 февруари 2018 г. в Брюксел, в която участваха 32 държавни и правителствени ръководители от Европейския съюз и Г-5 от Сахел, заедно с Организацията на обединените нации, Африканския съюз и много други партньори. Конференцията беше насочена към стабилност и стабилизиране на периферните, трансграничните и уязвимите зони на региона на Сахел. След оказаната подкрепа от страна на ЕС на Обединените сили на Г-5 от Сахел (50 милиона евро през 2017 г. по Механизма за подкрепа на мира в Африка), на конференцията ЕС се ангажира да предостави още 50 милиона евро в подкрепа на дейността за борба с тероризма, наркотиците, контрабандата на мигранти и трафика на хора. В резултат от конференцията бе обещана сума на обща стойност от 414 милиона евро в подкрепа на Обединените сили на Г-5 от Сахел, които ще продължат да получават допълнителна подкрепа и от трите мисии по линия на общата политика за сигурност и отбрана в Сахел.

Работата за борба с мрежите за контрабанда на хора в региона на **Африканския рог** също бе засилена, като продължи разработването на регионалния оперативен център за процеса от Хартум, финансиран от Доверителния фонд на ЕС за Африка и насочен към засилване на съвместните разследвания между държавите от региона на Африканския рог и извън него. Тече работа, за да се подготви инфраструктурата, да се установи правното основание и да се определят служители, които да действат като звена за контакт и служители за връзка.

Стартираният през декември 2017 г. в Кайро диалог по въпросите миграцията между ЕС и **Египет** предлага възможността за изграждане на по-силно и по-стратегическо сътрудничество в областта на миграцията като част от приоритетите на партньорството между ЕС и Египет за периода 2017 – 2020 г. Беше подписан проект по програма с

⁴⁰ Групата от 5 държави от региона на Сахел включва Буркина Фасо, Мали, Мавритания, Нигер и Чад.

бюджет от 60 милиона евро, одобрена през октомври 2017 г., и Европейската комисия работи активно, за да започне изпълнението му. С египетските органи се работи активно и на техническо равнище и се проучва започването на сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана.

Тунис понастоящем е една от основните държави по произход на пристигащите по маршрута през Централното Средиземноморие. Бе засилен диалогът и бяха възобновени преговорите за облекчаване на визовия режим и за обратно приемане. Тунис се ползва от широка гама от двустранни и регионални програми на ЕС за сътрудничество, включително действия, финансирани от Доверителния фонд на ЕС. Платформа за сътрудничество за борба с контрабандата на мигранти бе стартирана на 22 февруари, за да подкрепи засиленото сътрудничество с местните органи в региона.

Що се отнася до **регионалното** равнище, в края на 2017 г. беше подписано споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства за регионалните програми за развитие и закрила за Северна Африка в рамките на фонд „Убежище, миграция и интеграция“. Тази програма обхваща Либия, Египет, Алжир, Мароко и Тунис и включва проект, изпълняван от агенцията на ООН за бежанците в Либия, който е специално насочен към подобряване на възможностите за презаселване на най-уязвимите бежанци⁴¹.

Маршрут през Западното Средиземноморие

Мароко полага усилия да предотврати незаконната миграция, като сътрудничи в областта на наблюдението на границите, по-специално с Испания. Посещението на комисар Аврамопулос в Рабат през ноември 2017 г. даде възможност за възобновяване на сътрудничеството, целящо изготвянето на пакет за помощ за укрепване на капацитета за управление на границите. То ще се основава на вече предоставено финансиране от ЕС за подпомагане на политиките на Мароко в областта на миграцията (35 милиона евро са заделени през декември 2017 г., като първата вноска бе незабавно изплатена). Освен това Доверителният фонд на ЕС прие нова програма (4,58 милиона евро) през декември 2017 г. за укрепване на закрилата и устойчивостта на бежанците, мигрантите, разселените лица и приемащите общности в Мароко. Тази програма, която е съгласувана с националната стратегия на Мароко за миграцията, ще помогне на участниците от гражданското общество да осигурят осведоменост относно правата на мигрантите и достъпа им до правни консултации, и ще насърчава интеграцията на мигрантите в мароканското общество. По време на преговорите по въпросите на миграцията през ноември Мароко се съгласи също така да възобнови преговорите по споразумението за обратно приемане.

Що се отнася до **Алжир**, броят на мигрантите с алжирско гражданство, пристигащи незаконно в Европа, се увеличи, въпреки че остава малък в абсолютно изражение. Алжир също продължава да бъде важна държава на транзитно преминаване на незаконни мигранти, които се опитват да стигнат до Мароко и Либия, и според скорошни данни миграционните маршрути от Мали и Нигер се променят към Алжир. На срещата на Комитета за асоцииране от декември 2017 г. беше повдигнат въпросът за

⁴¹ Приносът на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ за РПЗ в Северна Африка по годишната работна програма за 2016 г. възлиза на 7,5 милиона евро, от които около 1,2 милиона евро са свързани с дейности, планирани да бъдат осъществени в Либия. Преди това бяха предоставени безвъзмездни средства на РПЗ за проекти в Северна Африка по линия на годишната работна програма за 2015 г. на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ в размер на 10 милиона евро.

необходимостта от засилване на диалога и сътрудничеството по въпросите на миграцията и мобилността, а на 28 февруари се проведе четвърти неофициален диалог по въпросите на миграцията между ЕС и Алжир. В момента Алжир участва в регионални програми в областта на миграцията (напр. регионалната програма за развитие и закрила (РПРЗ) за Северна Африка, Euromed Migration), но сътрудничеството с ЕС все още не се е изразило в специфични за отделните държави действия или проекти, финансирани по линия на Доверителния фонд на ЕС за Африка.

Следващи стъпки:

- Изпълняване на всички текущи проекти с Либия и осигуряване на приемственост чрез договаряне на втория им етап в съответните случаи;
- Продължаване на работата със съвместната работна група на ЕС, Африканския съюз и ООН, за да се помогне на хората да напуснат Либия, и продължаване на работата с либийските органи за премахване на системното задържане на мигранти;
- Агенцията на ООН за бежанците (ВКБООН) и държавите членки да продължат да полагат усилия за евакуация и презаселване чрез механизма за транзитно преминаване при кризисни ситуации, а държавите членки спешно да осъществяват презаселвания;
- Разполагане на съвместните екипи за разследване в други ключови страни;
- Засилване на ефективното сътрудничество с Мароко, Тунис и Алжир заедно с продължаващите усилия за сключване на договорености в областта на връщането и обратното приемане;
- ЕС и държавите членки да осигурят съвместно адекватни ресурси за трите компонента на Доверителния фонд на ЕС за Африка с цел да се запълни евентуалният нов недостиг на финансиране.

4. ВРЪЩАНЕ И ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ

Целта, заложена в пътната карта на Комисията от декември 2017 г. за постигане на съгласие с три партньорски държави по **споразумения за връщане и обратно приемане**, беше постигната. След постигнатото с Бангладеш споразумение относно стандартни оперативни процедури в областта на връщането подобни споразумения бяха постигнати с две ключови държави в Африка на юг от Сахара и с една държава в Източна Африка. Всички тези споразумения в момента се изпълняват. Установяват се техническите пречки и съответните решения, така че да могат да се ускорят практическите стъпки, като мисиите за идентифициране и съвместните операции за връщане. Вече е в ход работата по довършването на няколко допълнителни практически договорености или цялостни споразумения за обратно приемане с държави в Африка на юг от Сахара, в тясно сътрудничество с държавите членки, и мобилизирането на всички средства и инструменти съгласно необходимото.

Задълбочи се двустранното сътрудничество в тази област с държавите в **Азия**. Миграцията беше обсъдена на първото заседание на Съвместния комитет ЕС—Афганистан на 8 февруари 2018 г., включително значението на процеса на връщане в ефективно съчетание с реинтеграцията. Прилагат се стандартните оперативни процедури с Бангладеш и поредица от срещи след първата съвместна работна група ЕС—Бангладеш през декември 2017 г. спомогнаха за справянето с проблеми, свързани с изпълнението: този процес напредва добре и се осъществяват връщания. Добър

напредък бе постигнат с Пакистан по създаването на електронна платформа за обработка на молби за обратно приемане. Текат контакти с оглед на възможното разширяване на диалозите относно миграцията с Иран и други ключови страни.

Тези обсъждания се подкрепят с практическа помощ. До декември 2017 г. бяха в ход всички програми в подкрепа на **реинтеграцията на завърналите се лица** в Афганистан и Бангладеш по линия на специалната мярка, приета от Комисията. Най-голямата програма за подкрепа на Афганистан (39 милиона евро) стартира в края на 2017 г., включително помощ за разработването и изпълнението на политическа рамка за завърналите се и вътрешно разселените лица и за планове за действие на провинциите за реинтеграция. До края на февруари 2018 г. бе предоставена помощ за прием след пристигането на 406 завърнали се лица в Афганистан, включително медицинска и психо-социална помощ, последващо транспортиране до крайното местоназначение и временно настаняване. Скоро ще последват дейности за развитие на общностите. Тези мерки ще бъдат подсилени и чрез специалните мерки, приети през септември 2017 г. в размер на 196 милиона евро за подкрепа на диалозите относно миграцията с Афганистан, Пакистан, Иран, Ирак и Бангладеш, за посрещане на краткосрочните, средносрочните и дългосрочните предизвикателства, породени от продължителното принудително разселване и миграцията в Азия и Близкия изток.

Преговорите за визови облекчения и споразумения за обратно приемане продължиха и с **Тунис** (вторият им кръг се проведе на 28 ноември 2017 г., а третият кръг е насрочен за април) и с **Китай** (първи кръг). По време на преговорите по въпросите на миграцията през ноември 2017 г. Мароко се съгласи също така да възобнови преговорите по споразумението за обратно приемане, които бяха преустановени през последните три години. Комисията разполагаше с мандат да води преговори за споразумение за обратно приемане с **Алжир** от 2002 г., но преговорите въобще не напреднаха.

Все по-голям брой операции по връщане бяха подкрепени от **Европейската агенция за гранична и брегова охрана**. От средата на октомври 2017 г. насам, бяха осъществени 135 операции по връщане, подкрепени от Агенцията, които обхващаха над 5 000 души. Основните обхванати страни бяха в Западните Балкани, както и Тунис, Грузия и Пакистан, а най-големият брой операции включваше Германия, Италия, Франция, Белгия и Австрия⁴². Помощта на Агенцията за операциите на държавите членки в областта на връщането ще продължи да бъде допълнително засилвана. Работата на Агенцията включва установяване на нуждите и капацитета на държавите членки в областта на връщането, разполагането на служители за връзка в държавите членки и стартирането на операции по връщане от страна на самата Агенция. През януари 2018 г. се проведе среща на високо равнище по въпросите на връщането с държавите членки, за да се насърчи пълното използване на тези възможности. Успоредно с това Комисията подкрепи специална инициатива на държавите членки за разработване на европейски подход за връщане и реинтеграция чрез европейската мрежа за завръщане и реинтеграция, включително финансова подкрепа в размер на 15 милиона евро. Мрежата ще бъде изцяло оперативна до лятото на 2018 г., ръководена от Нидерландия, с участието на 13 други държави членки и две асоциирани държави. Работата трябва да продължи, за да се изпълнят целите от пътната карта на Комисията от декември 2017 г.

⁴² Период на докладване 16.10.2017 — 7.3.2018 г.; данни от *Frontex Application Return*.

Освен това съществуващите проекти в областта на връщането и реинтеграцията, като европейската инициатива за интегрирано управление на връщането и мрежата на европейските служители за връзка по въпросите на връщането, бяха наскоро подсилени с допълнително финансиране, за да може да се отговори на повишеното търсене. Точната и бърза статистическа информация може да играе важна роля за насърчаването на напредъка в управлението на връщането и обратното приемане. Все още съществуват сериозни пропуски и закъснения в предоставянето на такива **статистически данни** от държавите членки. Комисията обмисля възможността за изменение на правилата на ЕС относно събирането и редовността на статистическите данни за миграцията и международната закрила, за да се гарантира всеобхватен преглед и да се отстранят някои от установените пропуски.

В контекста на предложението ѝ за изменение на Визовия кодекс Комисията предлага днес да се засили използването на визовата политика като инструмент за постигането на напредък в сътрудничеството в областта на връщането и обратното приемане с държави извън ЕС. Ще бъдат установени по-строги условия за обработването на заявленията за издаване на визи за граждани на трети държави, които не съдействат по удовлетворителен начин в областта на връщането и обратното приемане.

Следващи стъпки:

- Осъществяване на напредък в текущите преговори за споразумения за обратно приемане и договорености в областта на връщането с партньорските държави;
- Пълноценно използване от страна на държавите членки на наскоро приетите договорености в областта на връщането и обратното приемане, увеличаване на броя на молбите за обратно приемане за съответните държави;
- Подобряване на предоставянето на статистическа информация в областта на миграцията и международната закрила;
- Европейският парламент и Съветът да постигнат бърз напредък в преговорите относно предложението на Комисията от 14 март за изменение на Визовия кодекс.

5. ЗАСИЛЕНО УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪНШНИТЕ ГРАНИЦИ

Модернизирането на управлението на външните граници е част от пътната карта от декември 2017 г. Европейската агенция за гранична и брегова охрана продължава да оказва подкрепа на държавите членки чрез съвместни операции по главните маршрути на миграция през Източното, Централното и Западното Средиземноморие и Западните Балкани и е разположила над 1350 гранични и други служители.

Бяха установени сериозни пропуски по отношение на ангажиментите за оперативните дейности през 2018 г. Поетите ангажименти ще покрият само 49 % от необходимия брой експерти и 44 % от техническите активи за дейностите по сухопътните граници. За операциите по морските граници бяха предоставени 85 % от експертите, но само 51 % от техническите активи. Тези значителни недостатъци рискуват да ограничат сериозно изпълнението на планираните дейности за 2018 г. Агенцията скоро ще организира среща на високо равнище с участието на държавите членки и Комисията, за да се подобри процесът на поемане на ангажименти.

Пълният постоянен капацитет на задължителния **резерв за бързо реагиране** беше почти постигнат, като 27 държави членки назначиха граничните си служители, което възлизаше на 99 % от изисквания състав на резерва (1 481 от общо 1 500 служители).

За съжаление, въпреки че бяха потвърдени някои допълнителни ангажменти, не беше осъществен значителен напредък по **фонда от оборудване за бързо реагиране**. Остава на разположение **финансиране от ЕС** за оборудване, което следва да допринесе за нуждите на Агенцията. В допълнение към сумата от 208 милиона евро, предоставена през 2015 г. и 2017 г., Комисията обмисля в тази връзка допълнително разпределение на ресурси, което може да се осъществи през 2018 г. за държавите членки. Държавите членки следва обаче да увеличат усилията си за усвояване на финансирането, отпуснато в миналото, така че тези активи да окажат значителен принос за преодоляването на съществуващите пропуски.

Ключова област от работата на Агенцията е разработването на **оценки на уязвимостта**, за да се идентифицират недостатъците в граничните проверки на държавите членки. Досега, от 37-те препоръки, направени през 2017 г., едва шест са били отчетени като изпълнени. Държавите членки трябва да изпълнят всички препоръки, отправени през 2017 г., а Агенцията трябва да създаде ефективен механизъм за мониторинг, за да се гарантира пълното им изпълнение. Понастоящем Агенцията провежда цикъла за оценяване на уязвимостта за 2018 г.

В регламента за Европейската агенция за гранична и брегова охрана⁴³ се определя понятието за **европейско интегрирано управление на границите** и се изисква от Агенцията да изготви техническа и оперативна стратегия за европейско интегрирано управление на границите. За тази цел през 2017 г.⁴⁴ Комисията организира специални срещи с Европейския парламент и държавите членки; те бяха включени в процеса на идентифициране на основните елементи при разработването на стратегията за европейското интегрирано управление на границите. Като следваща стъпка в този процес основните елементи за разработването на стратегия за европейско интегрирано управление на границите, определени в приложение 6, следва не само да служат като ръководство за съставянето на техническа и оперативна стратегия за европейско интегрирано управление на границите от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и на националните стратегии от страна на държавите членки, но също така и да предоставят допълнителен принос за обсъжданията на възможни сценарии за бъдещото развитие на европейските екипи за гранична и брегова охрана, както е посочено в съобщението на Комисията относно бъдещата многогодишна финансова рамка⁴⁵. Европейската агенция за гранична и брегова охрана следва да работи за създаването на техническа и оперативна стратегия, а националните органи следва да започнат сега да изготвят своите съответни национални стратегии за интегрирано управление на границите.

През последните месеци ЕС напредна с работата по две важни нови **информационни системи** в областта на управлението на външните граници. На първо място, през декември 2017 г. влезе в сила регламентът относно системата за влизане/излизане и

⁴³ Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г.

⁴⁴ Трети доклад на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета относно привеждането в действие на европейската гранична и брегова охрана, COM(2017) 219 final от 2.5.2017 г.

⁴⁵ Нова, модерна многогодишна финансова рамка за Европейския съюз, с която ефикасно да постига резултати по своите приоритети след 2020 г., COM(2018) 98 final от 14.2.2018 г.

Комисията очаква тази система да функционира изцяло в края на 2020 г. На второ място, бе постигнат значителен напредък в междуинституционалните преговори за създаване на система на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им, която ще даде възможност за задълбочени оценки на сигурността, незаконната миграция и общественото здраве преди пристигането в Шенгенското пространство на пътници, ползващи се от безвизов режим. Това ще позволи системата да започне работа скоро след пускането в действие на системата за влизане/излизане. В същото време Европейският парламент и Съветът напредват по дискусиите относно оперативната съвместимост на системи за управлението на границите, миграцията и сигурността.

Следващи стъпки:

- Съответните държави членки да извършват бързо и изцяло последващи действия по препоръките, отправени в рамките на оценките на уязвимостта за 2017 г.;
- Държавите членки без отлагане да запълнят недостига от вече заявените ангажименти за оперативните дейности, планирани за 2018 г. и координирани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана по външните граници на ЕС;
- Въз основа на основните елементи, посочени в приложение 6, Европейската агенция за гранична и брегова охрана да създаде през идните месеци техническа и оперативна стратегия за европейско интегрирано управление на границите и държавите членки да гарантират въвеждането на съответните национални стратегии.

6. ПРЕМЕСТВАНЕ, ПРЕЗАСЕЛВАНЕ И ЗАКОННИ ПЪТИЩА ЗА МИГРАЦИЯ

Преместването на отговарящите на условията кандидати от страна на държавите членки е неocenim принос за подпомагане на лицата, нуждаещи се от международна закрила, и за облекчаване на натиска върху системите за убежище на държавите членки, които приемат голям брой бежанци. Над две години след началото си схемата за преместване в ЕС показва, че е успешна, като помага на бежанците да започнат нов живот и гарантира, че отговорността се споделя по-добре между държавите членки — над 96 % от всички допустими кандидати, регистрирани за преместване от Италия и Гърция, вече бяха преместени. Комисията напомни на всички държави членки техните правни задължения и призовава тези държави членки, които все още не участват в преместването, да го направят незабавно. Комисията започна процедури за неизпълнение на задълженията през юли 2016 г. и реши на 7 декември 2017 г. да заведе дело срещу Чешката република, Унгария и Полша пред Съда на ЕС, тъй като трите държави членки продължиха да нарушават правните си задължения.

Презаселването позволява на ЕС и неговите държави членки едновременно да изпълнят изискването за оказване на помощ на хората, нуждаещи се от международна закрила, и да ограничат стимулите за незаконна миграция. От 22 504-те презаселвания, договорени през 2015 г.⁴⁶, над 86 % бяха приключени до 8 декември 2017 г., когато финансовата подкрепа за тази схема трябваше да изтече. 19 432 лица, нуждаещи се от

⁴⁶ Заключения на Съвета („относно презаселването посредством многостранни и национални схеми на 20 000 лица, очевидно нуждаещи се от международна закрила“) от 20.7.2015 г., док. 11130/15.

международна закрила, главно от Турция, Йордания и Ливан, но също така и от други трети държави, бяха презаселени в 21 държави членки и четири асоциирани държави⁴⁷.

След препоръката на Комисията от септември 2017 г.⁴⁸ новата схема за презаселване до 31 октомври 2019 г. на най-малко 50 000 лица, нуждаещи се от международна закрила, , подкрепена с 500 милиона евро от бюджета на ЕС, ще даде нов тласък на усилията на ЕС за презаселване. Реакцията на държавите членки по отношение на препоръката бе положителна, като почти 40 000 ангажимента бяха получени до този момент от 19 държави членки⁴⁹, което представлява най-големият колективен ангажимент на ЕС и неговите държави членки в областта на презаселването до момента. В момента, особен акцент следва да се постави върху презаселването от приоритетни региони, като Турция, Йордания, Ливан и африканските държави по маршрута през Централното Средиземноморие. По-специално, държавите членки заявиха ангажимент за презаселване на 27 000 сирийци от Турция, Йордания и Ливан и около 7 000 души за презаселване от държавите по маршрута през Централното Средиземноморие. Десет държави членки вече презаселиха 1 855 лица в рамките на тази нова схема на ЕС за презаселване⁵⁰. Комисията призовава останалите държави членки да представят своите ангажименти, за да се достигне поставената цел от 50 000.

Комисията призовава държавите членки да изпълнят 50 % от ангажиментите до октомври, което е целта, заложена в пътната карта от декември. Постоянното презаселване на лица, за които са поети ангажименти, за всички приоритетни региони трябва да бъде съчетано със спешно внимание върху презаселването на лицата, евакуирани от Либия в Нигер чрез механизма за транзитно преминаване при кризисни ситуации.

Общият брой на презаселените лица по всички схеми на ЕС за презаселване от стартирането им насам, включително сирийци, презаселени от Турция съгласно изявлението на ЕС и Турция, възлиза на 29 314.

Целенасочени **пилотни проекти в областта на законната миграция** се разработват в момента от Комисията и няколко държави членки, които изразиха интерес да включат временни и по-дългосрочни схеми за миграция въз основа на нуждите на пазара на труда и офертите в държавите членки и в избрани трети държави. Комисията призовава държавите членки да представят конкретни предложения с оглед на започването на дискусии с избрани трети държави с географска насоченост към африканските страни.

Относно предложението за **синя карта на ЕС**, усилията за намиране на компромис, който носи истинска добавена стойност за постигане на общата цел за привличане на висококвалифицирани работници, следва да продължат в рамките на Европейския парламент и Съвета.

⁴⁷ Белгия, Чешката република, Дания, Германия, Естония, Франция, Хърватия, Исландия, Ирландия, Италия, Латвия, Лихтенщайн, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Норвегия, Австрия, Португалия, Румъния, Испания, Финландия, Швеция, Швейцария и Обединеното кралство.

⁴⁸ Препоръка на Комисията от 27.9.2017 г. относно увеличаването на законните пътища за лицата, нуждаещи се от международна закрила; C(2017) 6504.

⁴⁹ Белгия, България, Хърватия, Кипър, Естония, Финландия, Франция, Ирландия, Италия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Португалия, Румъния, Словения, Испания, Швеция, Обединеното кралство.

⁵⁰ Въпреки че не е страна по новата европейска схема за презаселване, през същия период Норвегия също презасели 714 бежанци. Норвежката национална квота за 2018 г. бе съставена от 2120 места.

За да продължат да насърчават интегрирането на пазара на труда, Комисията и европейските социални и икономически партньори подписаха партньорство за **интеграция**⁵¹ през декември 2017 г. Партньорството определя съответните основни принципи и ангажименти на Комисията и на икономическите и социалните партньори да подкрепят и засилят възможностите за бежанците и мигрантите, законно пребиваващи в ЕС, да се интегрират на пазара на труда. Освен това Комисията ще осигури участието на социалните и икономическите партньори в дейностите за взаимно обучение в тази област. Партньорството представя инструмента на ЕС за профилиране на уменията на гражданите на трети държави като едно от действията на Комисията⁵². Този онлайн редактор на умения вече е достъпен на всички езици на ЕС, както и на основните езици на изпращащите държави⁵³. Той помага за очертаване на индивидуалните умения и на недостига на умения, оказва подкрепа за ориентиране на пазара на труда, насочено към успешна интеграция. В края на 2018 г. ще се извърши преглед на постигнатото, за да се измери отбелязаният напредък.

На 24 януари 2018 г. Комисията стартира „Насоки за използването на фондовете на ЕС за целите на интеграцията на лица с мигрантски произход“⁵⁴, за да подпомогне националните и регионалните органи да използват по-добре фондовете на ЕС при изпълнението на политиките си в областта на интеграцията, особено в областта на приемане, образование, заетост, жилищно настаняване и достъп до обществени услуги.

Следващи стъпки:

- Като довършат неизпълнените ангажименти за презаселване, за да постигнат целта от поне 50 000 презаселени лица в рамките на новата схема, държавите членки да осъществят бързо презаселване от приоритетните региони. Презаселването на лицата, евакуирани от Либия в Нигер, е особено спешно;
- Държавите членки да представят конкретни предложения с оглед на започването на дискусии с избрани трети държави за пилотните проекти в областта на законната миграция.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И СЛЕДВАЩИ СЪПЪРНИ

През декември 2017 г. Комисията представи пътна карта за постигането на споразумение до юни 2018 г. относно всеобхватен пакет от мерки относно миграцията. Изграждането на стабилна и всеобхватна система за убежище на ЕС е все така важно — система, устойчива на бъдещи кризи, и в центъра на която стоят солидарността и отговорността. Това подчертава необходимостта от одобряването и осъществяването на реформа на общата европейска система за убежище и от поддържане на набраната инерция за изпълнение на очертаните през декември действия.

Този доклад показва голямото разнообразие от действията, подпомогани от бюджета на ЕС и от бюджетите на държавите членки, за да се гарантира ефективното изпълнение

⁵¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-5352_bg.htm

⁵² Инструментът на ЕС за профилиране на уменията на гражданите на трети държави може да се намери на уебсайта: <https://ec.europa.eu/migrantskills/#/>

⁵³ Това включва арабски, фарси, пушу, сорани, сомалийски, тигриня и турски.

⁵⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/guides/2018/toolkit-on-the-use-of-eu-funds-for-the-integration-of-people-with-a-migrant-background.

на всички направления от европейската програма за миграцията. Това финансиране бе от съществено значение, за да се окаже реална помощ на милиони бежанци в Турция, да се управлява миграцията произлизаща от Либия и тази вътре в нея, и да се работи с партньори от цял свят за преодоляване на първопричините за миграцията, за борба с контрабандата и трафика на хора и за укрепване на националните системи за управление на миграцията.

По отношение на бъдещето широкият спектър от действия, предприети от ЕС, който използва в максимална степен гъвкавостта на бюджета си, в рамките на външната си политика в областта на миграцията, ще трябва да продължат и се нуждаят от подходящо финансиране. Това следва да включва комбинация от финансиране и вноски от бюджета на ЕС и от бюджетите на държавите членки. Партньорството при финансирането е предпоставка за осъществяването на партньорство в управлението.

Съюзът и неговите държави членки понастоящем се изправени пред най-неотложната необходимост от финансиране на втория транш на Механизма за бежанците в Турция за обща сума от 3 милиарда евро. Предложената от Комисията днес вноска на Съюза от 1 милиард евро от бюджета на ЕС далеч ще надхвърли наличните резерви във функцията от бюджета за външната дейност. По-голямата вноска от бюджета на Съюза ще възпрепятства способността на Съюза да продължи да финансира ефективно други програми, свързани с миграцията, и в по-общ план да отговаря на други приоритети на външната политика в бъдеще. Във връзка с това докладът подчертава недостига на финансиране по компонента за Северна Африка от Доверителния фонд на ЕС, но също така и по компонентите за Сахел и езерото Чад и за Африканския рог, които също ще изискват мобилизирането на допълнително съвместно финансиране от ЕС и държавите членки през идните месеци; необходимостта от подкрепа на работата след Конференцията за Сирия през април 2017 г.; и необходимостта да се отговори на силното търсене за гаранции по линия на Плана за външни инвестиции.

В заключение, споразумението за втори транш на Механизма за бежанците в Турция на същата основа като първия транш ще бъде от основно значение, за да се демонстрира, че държавите членки работят в партньорство с ЕС и поддържат решимостта си за установяването на стабилна и ефективна миграционна политика на ЕС.